

Приклади оформлення бібліографічних посилань у списку використаних джерел згідно ДСТУ 8302:2015

Видання від 1 - 3 авторів:

- Турута О. В. Правознавство : навч. посіб. Харків, 2016. 128 с.
- Кобилін О. А., Творошенко І. С. Методи цифрової обробки зображень : навч. посіб. Харків : ХНУРЕ, 2021. 124 с. URL: <https://doi.org/10.30837/978-966-659-295-1>. (дата звернення: 10.01.2024).
- Денисенко М. П., Догмачов В. М., Кабанов В. Г. Кредитування та ризику : навч. посіб. 2-ге вид., доп. Київ, 2010. 213 с.
- Odersky M., Spoon L., Venners B. Programming in Scala. 3rd edition. Walnut Creek : Artima Press, 2017. 837 p.

Видання чотирьох і більше авторів:

- Методи, моделі та інформаційні технології оцінювання станів складних об'єктів : моногр. / Є. І. Кучеренко та ін. Харків, 2012. 276 с.
або
Кучеренко Є. І., Кучеренко В. Є., Глушенкова І. С., Творошенко І. С. Методи, моделі та інформаційні технології оцінювання станів складних об'єктів : моногр. Харків, 2012. 276 с.

Книги під заголовком:

- Національна книга пам'яті жертв Голодомору 1932–1933 років в Україні. Харківська область / авт. кол. та упоряд. : Л. Б. Ровчак, І. В. Шуйський, Н. В. Лапчинська та ін. Харків, 2018. 1024 с.
- Advances in Spatio-Temporal Segmentation of Visual Data / editors : Mashtalir V., Ruban I., Levashenko V. 2020. 274 p.

Багатотомне видання, окремий том:

- Мачехін Ю. П., Гнатенко О. С. Лазерні, оптико-електронні прилади та системи : моногр. Ч. 2 : Параметри лазерного випромінювання. Харків, 2021. 145 с.

Статті з журналів:

- Бондаренко М., Макаренко А. Методика розробки механізму рефлексії для об'єктно-орієнтованого програмування в C++ // Новий колегіум. 2016. № 1. С. 57–60.
або

Бондаренко М., Макаренко А. Методика розробки механізму рефлексії для об'єктно-орієнтованого програмування в C++. *Новий колегіум*. 2016. № 1. С. 57–60.

- Bilash O. M., Zholudov Yu. T., Rozhitskii M. M. Electrochemiluminescent detection of labile radical intermediates of electrochemical reactions // *Journal of Solid State Electrochemistry*. 2011. Vol. 15. P. 2127–2131.

або

Bilash O. M., Zholudov Yu. T., Rozhitskii M. M. Electrochemiluminescent detection of labile radical intermediates of electrochemical reactions. *Journal of Solid State Electrochemistry*. 2011. Vol. 15. P. 2127–2131.

- Vakula A. Temperature dependent microwave properties of Fe₃O₄ nanoparticles synthesized by various techniques // *Telecommunications and Radio Engineering*. 2016. Vol. 75, No 3. P. 229–234.

або

Vakula A. Temperature dependent microwave properties of Fe₃O₄ nanoparticles synthesized by various techniques. *Telecommunications and Radio Engineering*. 2016. Vol. 75, No 3. P. 229–234.

- Полозова Т. В., Ткаченко А. Г. Організаційно-економічний механізм функціонування компетентної організації // Актуальні проблеми інноваційної економіки та права. 2024. № 9. С. 43-50. DOI: <https://doi.org/10.36887/2524-0455-2024-3-9> (дата звернення 21.12.2025).

або

Полозова Т. В., Ткаченко А. Г. Організаційно-економічний механізм функціонування компетентної організації. *Актуальні проблеми інноваційної економіки та права*. 2024. № 9. С. 43-50. DOI: <https://doi.org/10.36887/2524-0455-2024-3-9> (дата звернення 21.12.2025).

Збірники наукових праць:

- Збірник наукових праць Військового інституту телекомунікацій та інформатизації. Вип. № 4. / М-во Оборони України, Військ. ін-т телекомунікацій та інформатизації ; редкол. : В. А. Романюк (голов. ред.) та ін. Київ, 2017. 146 с.

Матеріали конференцій:

- Радіoeлектроніка та молодь у ХХІ столітті. Т. 1 : Конференція "Електронна, лазерна та біотехнічна інженерія" : матеріали 22-го Міжнар. молодіж. форуму, 17–19 квіт. 2018 р. / М-во освіти і науки України, Харків. нац. ун-т радіoeлектроніки. Харків, 2018. 172 с.

Статті зі збірників, матеріалів конференцій, семінарів (тези доповідей, доповіді) та ін.:

- Галайченко Е. Н., Рожицький Н. Н Використання наночастиць у медицині // *Радіофізика та електроніка* : збірник тез доповідей VII Харків. конф. молодих науковців (12–14 грудня 2007 р.). Харків, 2007. С. 19.

або

Галайченко Е. Н., Рожицький Н. Н Використання наночастиць у медицині. *Радіофізика та електроніка* : збірник тез доповідей VII Харків. конф. молодих науковців (12–14 грудня 2007 р.). Харків, 2007. С. 19.

- Глушко Я. О. Комп'ютерна криміналістика як частина реагування на інциденти інформаційної безпеки // *Радіоелектроніка та молодь у XXI столітті* : матеріали 20-го Ювілейного Міжнар. молодіж. форуму, 19–21 квіт. 2016 р. Харків, 2016. Т. 4. С. 76–77.

або

Глушко Я. О. Комп'ютерна криміналістика як частина реагування на інциденти інформаційної безпеки. *Радіоелектроніка та молодь у XXI столітті* : матеріали 20-го Ювілейного Міжнар. молодіж. форуму, 19–21 квіт. 2016 р. Харків, 2016. Т. 4. С. 76–77.

- Андронов В. А., Калугін В. Д., Левтеров О. А., Тютюник В. В. Науково-технічні основи синтезу системи моніторингу надзвичайних ситуацій різного характеру за основними характеристиками технічних засобів реєстрації факторів небезпек // *Прикладная радиоэлектроника*. 2016. Т. 15, № 4. С. 327–333.

або

Андронов В. А., Калугін В. Д., Левтеров О. А., Тютюник В. В. Науково-технічні основи синтезу системи моніторингу надзвичайних ситуацій різного характеру за основними характеристиками технічних засобів реєстрації факторів небезпек. *Прикладная радиоэлектроника*. 2016. Т. 15, № 4. С. 327–333.

або

Науково-технічні основи синтезу системи моніторингу надзвичайних ситуацій різного характеру за основними характеристиками технічних засобів реєстрації факторів небезпек / В. А. Андронов та ін. // *Прикладная радиоэлектроника*. 2016. Т. 15, № 4. С. 327–333.

або

Науково-технічні основи синтезу системи моніторингу надзвичайних ситуацій різного характеру за основними характеристиками технічних засобів реєстрації факторів небезпек / В. А. Андронов та ін. *Прикладная радиоэлектроника*. 2016. Т. 15, № 4. С. 327–333.

- Аврамова І. П., Етенко Н. Ю. Відомості про нагороди та відзнаки як частина біографічних відомостей учасників освітнього процесу ЗВО //

Фахова діяльність та наукові дослідження в умовах російської військової агресії : матеріали Сьомих бібліогр. студій, 23 трав. 2024 р. Харків, 2024. С. 52–57. URL:

<https://openarchive.nure.ua/bitstreams/6d51457b-ddf9-4c0d-9ac1-8d410da0dc9d/download> (дата звернення: 23.09.2026).

або

Аврамова І. П., Етенко Н. Ю. Відомості про нагороди та відзнаки як частина біографічних відомостей учасників освітнього процесу ЗВО. *Фахова діяльність та наукові дослідження в умовах російської військової агресії* : матеріали Сьомих бібліогр. студій, 23 трав. 2024 р. Харків, 2024. С. 52–57. URL:

<https://openarchive.nure.ua/bitstreams/6d51457b-ddf9-4c0d-9ac1-8d410da0dc9d/download> (дата звернення: 23.09.2026).

Офіційні матеріали:

- Господарський кодекс України : чинне законодавство зі змінами та доп. станом на 11 черв. 2018 р. (відповідає офіц. текстові). Київ : Центр учбової літератури, 2018. 152 с.

- Про радіочастотний ресурс України : закон України від 1 черв. 2000 р. № 1770-III // Офіційний вісник України. 2000. № 26. С. 5.

або

Про радіочастотний ресурс України : закон України від 1 черв. 2000 р. № 1770-III. *Офіційний вісник України*. 2000. № 26. С. 5.

- Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : наказ Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40 // Офіційний вісник України. 2017. № 20. С. 136–141.

або

Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : наказ Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40. *Офіційний вісник України*. 2017. № 20. С. 136–141.

- Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР : станом на 01.01.2020 / ВР України // ЛІГА: ЗАКОН. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/Z960254K.html (дата звернення: 17.12.2023).

або

Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР : станом на 01.01.2020 / ВР України. *ЛІГА: ЗАКОН*. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/Z960254K.html (дата звернення: 17.12.2023).

Неопубліковані документи:

- Кузьмінов Б. П. Хімічна небезпека у сучасному поліграфічному виробництві як гігієнічна проблема : дис. ... д-ра мед. наук : 14.02.01. Львів, 2006. 373 с.
- Гаврашенко А. О. Модель та методи обробки текстових масивів в інформаційній системі перекладу штучних мов : дис. ... д-ра філософії : 126 Інформаційні системи та технології, 12 Інформаційні технології. Харків, 2026. 164 с.
- Солодовніков А. С. Інформаційна технологія синтезу програмної архітектури на основі графової моделі : автореф. дис. ... канд. техн. наук : 05.13.06. Харків, 2017. 22 с.
- Новітні концепція та метод побудови високочутливої нанотехнологічної сенсорної системи контролю та функціональної діагностики біоб'єктів : звіт про НДР (заключ.) / кер. М. М. Рожицький. Харків : ХНУРЕ, 2012. 340 с.

Електронні ресурси:

- Міністерство освіти і науки України : вебсайт. URL: <https://mon.gov.ua/> (дата звернення: 10.01.2024).
 - Про схвалення Концепції єдиної інформаційно-комунікаційної платформи : рішення НКРЗІ від 24 січ. 2013 р. № 34. URL: <http://document.ua/pro-shvalennja-koncepciyi-edinoyi-informaciino-komunikaciino-doc130432.html> (дата звернення: 05.12.2022).
 - Дистанційний курс «Тестування та діагностика комп'ютерних систем та мереж» / упоряд. Шкіль О. С. Харків, 2010. URL: <http://openarchive.nure.ua/handle/123456789/2810> (дата звернення: 10.03.2016).
 - Нові українські журнали в Scopus 2019 // Пан Бібліотекар : блог про бібліотечну справу та інформаційні технології. URL: <https://www.бібліотекар.укр/2020/01/scopus-2019.html> (дата звернення: 11.07.2023).
- або**
- Нові українські журнали в Scopus 2019. *Пан Бібліотекар* : блог про бібліотечну справу та інформаційні технології. URL: <https://www.бібліотекар.укр/2020/01/scopus-2019.html> (дата звернення: 11.07.2023).
- Визначення індексу УДК. Послуги НБ ХНУРЕ // YouTube. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=piMx4tujUFs> (дата звернення: 10.01.2024).

або

Визначення індексу УДК. Послуги НБ ХНУРЕ. *YouTube*. URL <https://www.youtube.com/watch?v=piMx4tujUFs> (дата звернення: 10.01.2024).

- Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни "Системний аналіз процесів та систем захисту інформації" для студентів усіх форм навчання спеціальності 125 "Кібербезпека та захист інформації" освітньої програми "Безпека інформації" / упоряд. О. Є. Петренко. Електрон. вид. Харків : ХНУРЕ, 2025. URL: <https://catalogue.nure.ua/document=267974> (дата звернення: 05.09.2026).
- Конспект лекцій з дисципліни "Економічне обґрунтування проєктів" для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальностей: F2 Інженерія програмного забезпечення; F3 Комп'ютерні науки; F4 Інформаційні системи / упоряд.: Ю. В. Овсюченко, С. В. Степаненко. Електрон. вид. Харків : ХНУРЕ, 2025. URL: <https://catalogue.nure.ua/document=267975> (дата звернення: 11.09.2026).

Звертаємо Вашу **увагу**, що Міністерство освіти та науки України спростило вимоги до списку використаних джерел інформації в **дисертаціях**. Такі зміни передбачені наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 № 40 (zareestrovano в Мін'юсті 3 лютого 2017 № 155/30023). Зокрема, на вибір можна використовувати Національний стандарт України **ДСТУ 8302:-2015** або один з 11 рекомендованих міжнародних стилів цитування, які найчастіше використовуються в зарубіжній практиці оформлення наукових робіт.

Наукова бібліотека ХНУРЕ пропонує претендентам наукових ступенів при складанні списків джерел інформації до дисертацій використовувати ДСТУ 8302: 2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання, який спрощує бібліографічний опис документа, зводячи до мінімуму дані, необхідні для ідентифікації джерела інформації (зверніть увагу, що до використання слід застосовувати видання 2017 року з поправками).

Основні відмінності оформлення бібліографічних посилань від бібліографічного опису документів у списках використаних джерел:

- в заголовку 1, 2, 3 і більше авторів за коною рисою не повторюються (за коною - відомості про організацію);
- за потреби у заголовку можна зазначити більше ніж три імені авторів;
- «. – » замінити на «.»;

- запозичені відомості без [...];
- не вказувати загальне позначення матеріалу: [Текст] [Електронний ресурс];
- дозволено не вказувати ім'я видавця;
- дозволено не вказувати відомості про серію;
- «режим доступу» замінити на **URL**, але обов'язково: *дата звернення*.
- В аналітичному описі розділовий знак «**дві косі риси**» (//) можна замінити точкою, а відомості про документ, в якому опублікована стаття, можна виділити шрифтом (наприклад, курсивом).